

دنیای هواپیماهای جنگی

مهم‌ترین و شگفت‌انگیزترین هواپیماهای جنگنده و بمب افکن تاریخ

هواپیماها پیچیده‌ترین، شگفت‌انگیزترین و گاهی هولناک‌ترین ماشین‌های دوران ما هستند. ظهور این پرندگان فلزی در سده بیستم، تحریف ما را از جنگ‌های سنتی برای همیشه عوض کرد. اولین هواپیماهای جنگی به فاصله تنها یک دهه پس از پرواز برادران رایت، بر فراز نخستین جنگ بزرگ جهانی ظاهر شدند. آن سال‌هایی که از آن باید به‌عنوان عصر پارینه‌سنگی هوانوردی یاد کرد، هواپیماها تا در حال یافتن جای مناسب خود در منازعات دنیای صنعتی جدید بودند. ظرف ۲۰ سال، اولین هواپیماهای تمام فلزی جای پرندگان چوبی قدیمی را گرفتند و به ۱۰ سال پس از آن، ناکشید که نخستین جت‌های جنگی سریع وارد خدمت شدند. کمی بعد، اولین رادارها و موشک‌ها پدیدار شدند و نقش مسلسل‌ها روز به روز کمرنگ‌تر شد. بال‌های هواپیماها به عقب خمیده شد و جت‌های جنگی دیوار صوتی را شکستند. بعد نوبت به رادارهای پیشرفته و موشک‌های دوربرد رسید و در زمانی کوتاه، رقص سنتی جنگنده‌ها در نبردهای هوایی نزدیک (داگ‌فایت) به مباحثات تاریخ پیوست. جت‌های جنگی بزرگ و بزرگ‌تر شدند تا با جای دادن انبوه کامپیوترها و تجهیزات الکترونیکی، به کارایی بیشتری دست یابند. جنگنده‌ها به لطف موتورهای جدید سریع‌تر و دوربردتر شدند و سرانجام اولین هواپیماهای پنهان‌کار (رادارگریز) از دنیای سده بیستم آمدند. همه این تحولات در شرایطی اتفاق افتاد که کمتر از یک قرن از پرواز نخستین هواپیماهای جنگی می‌گذشت. سرعت باورنکردنی پیشرفت خصوصاً در سال‌های جنگ سرد تعاریف سنتی دنیای هوانوردی نظامی را هر ۱۰ تا ۲۰ سال به کلی تغییر می‌داد؛ دنیایی که در مرز جنگنده‌های نسل پنجم به انتظار تکامل نسل ششم هواپیماهای جنگنده و هواپیماهای بدون سرنشین هوشمند قرار دارد. کتابی که در دست دارید، مروری است بر تعدادی از مهم‌ترین هواپیماهای جنگی دنیا که از سال‌های آغازین جنگ جهانی اول تا دوران معاصر در آن گنجانده شده است، هواپیماهایی که لزوماً همه بهترین، قوی‌ترین، سریع‌ترین یا بزرگ‌ترین نیستند، بلکه در زمان خود تأثیری چشمگیر در شکل‌گیری مسیر توسعه هوانوردی نظامی یا سرنوشت رویدادهای معاصر بازی کرده‌اند. کتاب حاضر بر اساس چهار دوره زمانی جنگ‌های جهانی اول و دوم، جنگ سرد و دوران معاصر در چهار فصل دسته‌بندی شده و در هر فصل با منتخبی از مهم‌ترین یا جالب‌ترین هواپیماهای آن سال‌ها آشنا می‌شوید. پایان این کتاب مصادف بود با درگذشت «قدسی بانو» مادر بزرگ عزیزم و یکی از اصلی‌ترین مشوق‌های من در این کار که برخلاف قولی که به او داده بودم، نشد تا نسخه‌ای از کتاب را به دستش بدهم و این کتاب تقدیم می‌شود به او. در پایان باید از تمام عزیزانی که در نگارش و تدوین کتاب حاضر نقشی اساسی بازی کردند، به‌ویژه محمد جباری، مسعود حبیبی و ذوالفقار دانشی تشکر کنم. به‌علاوه تشکر ویژه‌ای دارم از علیرضا کیوان و سید اسماعیل جعفری که صفحه‌آرایی پردردسر این کتاب را به زیبایی هر چه تمام‌تر به سرانجام رساندند.

سرشناسه: جهان‌پناه، محمدحسین، ۱۳۶۵ -
عنوان و نام پدیدآور: دنیای هواپیماهای جنگی، مهمترین و شگفت‌انگیزترین هواپیماهای جنگنده و بمب‌افکن تاریخ/نویسنده:
محمدحسین جهان‌پناه، ویراستار علمی؛ ذوالفقار دانشی.

مشخصات نشر: تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، کتاب‌های پرنده آبی، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۹۶ ص؛

فروست: مجموعه کتاب رازها، کتاب راز: ۱۳/ دبیر مجموعه: محمد جباری

شابک: ۳-۲۳۱-۴۳۶-۰۰-۹۷۸-۶۰

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

موضوع: هواپیماهای جنگنده - ادبیات کودک و نوجوانان

موضوع: Attack planes - Juvenile literature

شناسه افزوده: جباری، محمد، ۱۳۶۰ -

شناسه افزوده: دانشی، ذوالفقار، ۱۳۶۰ - ویراستار.

شناسه افزوده: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، گروه کودک و نوجوان

رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۵/ج۹۵۹/UG ۱۳۴۰

رده‌بندی دیویی: ۶۲۴/۷۴۶۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۲۸۹۳۹

مجموعه کتاب رازها

دبیر مجموعه: محمد جباری

مدیر هنری مجموعه: سید اسماعیل جعفری

ویراستار علمی مجموعه: ذوالفقار دانشی

کتاب راز- ۱۳

دنیای هواپیماهای جنگی

مهم‌ترین و شگفت‌انگیزترین
هواپیماهای جنگنده و بمب افکن تاریخ

نویسنده: محمدحسین جهان‌پناه

ویراستار: سید احسان عمادی

ناشر: علیرضا کیوان

چاپ نخست: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

لیتوگرافی؛ چاپ و صحافی: شرکت چاپ و نشر علمی و فرهنگی کتیبه

حق چاپ محفوظ است.

کتاب‌های پرنده آبی

گروه کودک و نوجوان

انتشارات علمی و فرهنگی

اداره مرکزی و مرکز پخش: خیابان نلسون ماندلا (آفریقا)، چهارراه حقانی (جهان کودک)، کوچه کمان، پلاک ۲۵؛

کدپستی: ۱۵۱۸۷۳۶۳۱۳

سندوق پستی: ۹۶۴۷-۱۵۸۷۵؛ تلفن: ۸۸۷۷۴۵۶۹-۷۰

فکس: ۸۸۷۷۴۵۷۲؛ تلفن: ۲۹-۸۸۶۶۵۷۲۸؛ تلفکس: ۴۵-۸۸۶۷۷۵۴۴

آدرس اینترنتی: www.elmifarhangi.ir info@elmifarhangi.ir

www.ketabgostarco.com info@ketabgostarco.com

فروشگاه یک: خیابان انقلاب، روبه‌روی در اصلی دانشگاه تهران؛ تلفن: ۶۶۴۴۰۰۷۸۶ و ۶۶۹۶۳۸۱۵-۱۶

فروشگاه دو: میدان هفت تیر، خیابان کریمخان زند، بین قائم مقام فراهانی و خردمند، پلاک ۱۳؛ تلفن: ۸۸۳۴۳۸۰۶-۷

فروشگاه سه: بزرگراه شهید حقانی، بعد از ایستگاه مترو حقانی، خروجی کتابخانه ملی، (نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب)

فروشگاه چهار: خیابان کارگر شمالی، روبه‌روی پارک لاله، جنب کوچه ستاره، نمایشگاه و فروشگاه محصولات فرهنگی

سازمان تأمین اجتماعی، پلاک ۱

ناشر برگزیده ی
هفدهمین، بیستمین،
بیست و دومین، بیست و سومین و
بیست و چهارمین نمایشگاه
بین‌المللی کتاب تهران

جنگ جهانی اول

۸ ساپوایت پاپ
۱۲ فوکر دی آر.۱

جنگ جهانی دوم

۱۶ مسراشمیت بی اف ۱۰۹
۲۰ سوپر مارین اسپیت فایر
۲۲ بی ۱۷ فلاینگ فورترس
۲۴ گرومن اف ۴ وایلد کت
۲۸ میتسوبیشی ای ۶ ام زیرو
۳۰ آورو لنکستر
۳۲ نورث آمریکن پی-۵۱
۳۴ مسراشمیت ام ای ۲۶۲
۳۶ گلاستر متئور

جنگ سرد

۴۰ اف-۸۶ سیبر
۴۲ بی-۵۲ استار تو فور ترس
۴۶ ولکان
۴۸ اف-۱۰۴ استار فایتر
۵۰ دی ایچ. ۱۱۰ سی ویکسن
۵۲ میگ-۲۱ فیش بد
۵۴ اف-۴ فانتوم ۲
۵۶ هریر
۵۸ ساب وینگن
۶۰ جگوار

دوران معاصر

۶۶ اف-۱۴ تامکت
۶۸ تورنادو
۷۲ اف-۱۵ ایگل
۷۴ ای-۱۰ تاندر بولت II
۷۶ میگ-۲۹ فالکروم
۷۸ میراژ ۲۰۰۰
۸۰ سوخو-۲۷ فلانکر
۸۲ بی-۱ لنسر
۸۴ بی-۲ اسپریت
۸۶ تی-۱۰-۱۶۰ بلک چک
۸۸ تایفون
۹۰ اف-۲۲ رپتور
۹۲ اف-۳۵ لایتینگ ۲